

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**D. Adami Rechenbergi Consensus Orthodoxus Cum Verbo
Dei, libris Symbolicis & probatissimis Theologis gnēsiōs
Lutheranis, inprimis Saxonis antiquis, De Gratiae
Divinae Terminis, oppositus Malevolorum ...**

Rechenberg, Adam

Lipsiae, 1701

Animadversio

urn:nbn:de:bsz:31-105727

Animadversio.

Hic si *Compiler* per *Diatriben*, meam *de Grat. Revocat. Termino* Disputationem intelligit, fallit lectorem. Nullum enim verbum hujus quaestionis ibi extat. Respondere ergo illi ad hanc falso mihi affectam quaestionem non tenebar, donec verba mea produxisset. Liberaliter tamen cum homine agam, eumque melius circa quaestum, ex Theologis orthodoxis Saxonis, paucis informabo. Confundit ille, ut ex allegatis testimoniis adparet, duas hic distinctas sententias. Aliud enim quaerit, aliud probat. *Quaestio* ejus est de subtractione gratiae in auscultatione verbi salutari necessaria, hanc respectu contumacium & induratum ob eorum malitiosam reluctantiam evenire, cum S. Scriptura & sanioribus Theologis omnibus affirmo. *Probatio* autem *Compiler* ex testimoniis Theologorum petita, de insita, nativa & ordinaria verbi efficacia, quae in omnibus auditoribus malitosum non ponentibus obicem, vim & operationem salutarem aequali & exserit; hanc ego nunquam in dubium vocavi. Itaque frustra mihi *Hülsemanni*, *Alberti* & *Nic. Hanni* verba occinunt; quippe quae de efficacia verbi per se insita & ordinaria atque aequali testantur. Enimvero, qui dicit verbum Dei ob nativam & insitam virtutem solam, apud induratos ac adco Spiritui S. cum isthoc operanti praestrate & constanter resistentes efficaciam salutarem exserere, S. Scriptura omnibusque Theologis sanis obloquitur. *Ebr. IV. 2. Auditus verbi non profuit* (induratis) quia *fide* (*ὡς οὐκ ἐνεκατέως*) *contemperatus non fuit*. Ita *Job. XII, 38. 39. 4. Es. VI, 9. Matth. XIII, 13. seqq.* Judaei verbum Dei audiverunt, sed efficaciam ejus salutarem, ob repugnantiam malitiosam non senserunt; ideo nec crediderunt. Quae vero causa, cur gratia ista Spiritus S. cum verbo operatrix *1. Cor. III, 6.* induratis subtrahitur? Eam Christus *Matth. XIII, 12. seqq.* innuit: Unde *Hülsemannus* *Comment. in Jerem. cap. II. 24. 25.* scribit: *Nec ulla verbi divini tractatio apud homines peccatis immerfos amplius*

plus valet, Prov. XXIII, 34. 35. Ag. Hunnius in c. VI. Joh. p. 174. 6. scribit: Indurati, si maxime audiant verbum Dei, id vero in ipsis non fructificet, non certe absolutum aliquod Dei decretum accusare possunt, sed justum Dei iudicium agnoscant, quod exercet in iis qui plane diabolico omnium admonitionum contemptu, in misericordiam Dei ex proposito peccarunt. Hinc D. Hutterus cum Formulæ Concord. in explicat. art. II. p. 173. distinguit auditum verbi externum ab interno; hic in obduratis desideratur, licet externum habeant. Interim in contumacibus & induratis aliam virtutem exserit, quam Balduinus in Epist. ad Ebr. c. IV. f. 1574. exprimit: Verbum Dei vivum & efficax in utramq. nimirum partem, sive accipiatur sive repudiatur; in iis enim, qui recipiunt, operatur virtutem ad salutem, NB. in ceteris majorem damnationem: illam virtutem in se habet per accidens, obicem nimirum ponentibus hominibus operanti Spiritui S. adde Jerem. V, 19. Inepti ergo sunt, qui verbo Dei semper, non habito discrimine auditorum, vel objecti, operationem salutarem & conversivam tribuunt. Sed tamen utique etiam efficax est verbum Dei in reprobis & contumacibus, quippe quos impietatis convincit, reddit ἀνοματάκτους, ipsisq; fit per accidens odor mortis ad mortem, 2. Cor. II, 16. Atque hoc D. Alberti noster l. c. quoque docuit, quem Compiler mihi inepte opponit. Idem enim in Disput. de Term. Grat. revocat. §. 45. tradidi, & alias docui. D. Joh. Tarnovius comment. in Psalm. Passional. in CIX. part. 2. ex vers. 24. Quo plures conciones Christus habebat, quo plura, majora ac illustriora miracula edebat, eo magis Pharisei, alique increduli Judæi indurabantur & pertinaciores reddebantur. Ut a sole sub hamispherium nostrum digresso, sequuntur tenebræ; ita ubi Deus suam oblatam & spretam illuminandi vim subtrahit, justo suo iudicio oculi mentis ex seipsis caligant & c.